

MŪSŲ LIETUVA



NR. 29 (1355) XXVI, 1974 M. LIEPOS - JULHO 18 D. 70 centavų
Juatindiba, 20 - Caixa Postal 4421 - 01000 São Paulo, ESP. Tel. 273 - 03-38

BRAZILIJA

BRAZILIJOS PREZIDENTAS



Ernesto Geisel dalyvavo Campinas miesto dviejų šimtų metų įkūrimo sukakties minėjime, praėjusį sekmadienį. Iš Romos atskrido J.E. kard. Rossi pamaldas atlaikyti. Jis yra gimęs Campinas mieste ir pripažintas jo garbinguoju piliečiu.

Minėjimo programoje buvo naujos moderniausios ligoninės atidarymas, Brazilijos mokyklinio jaunimo sporto šventė, kuri tęsiasi visą savaitę, ir joje dalyvauja 5000 sportininkų iš viso krašto.

São Paulo

Vietos spauda praneša, jog rugpiučio mėnesį požeminis traukinys (toliau vis vadinsim tik vienu žodžiu POŽEMINIS) sujungs S.Paulo šiaurę su pietine dalimi. Šiuo metu stotyse jau įrengiami ventilatoriai tuneliams išvėdinti. Sustodami traukiniai paleidžia laisvai daug karščio ir jį reikia išpūsti laukan.

Griežtos baudos

Draudžiamose vietose pastatę automobilius bus labai griežtai baudžiami. Policija nuims priešakinę plokštę su numeriu, o prie vairuotojo lango, per visą stiklą, priklijuos plastikinį nepermatomą lapą su užrašyta nusikaltimo liena, valanda, ir tt. Vairuotojas nebegalės važiuoti. Policija nuveš našiną į DETRAN kur reiks ją atsiimti, užsimokėjus didelę pabalą. Policija tikisi taip, pagaliau, su-

valdyti tvarkos nesilaikančius vairuotojus ir sumažinti gatvių užkimšimus.

NAUJA MODELO 19 be pabaudos dar galima įsigyti iki spalio mėnesio. Paskui teks mokėti 10 kruz. pabaudos už kiekvieną pavėluotą dieną. Kam reikalinga – pasiskubinkite tuojau paduoti reikalingą prašymą su dokumentais. Kreiptis į „Delegacia dos estrangeiros“, Parque D. Pedro II, nuo 8 iki 16 valandos.

PASAULYJE

Kipro sala

Krašto milicija nuvertė prezidentą arkivyskupą Makarijos. Jis valdė tą salą 14 metų. Yra pavojus pilietinio karo. Salos gyventojų didelis nuosimtis nori susijungti su Graikija, nes jie yra graikai. Bet krašte yra stipri turkų mažuma ir taip pat gan daug graikų, kurie to susijungimo nenori. Nori būti visai nepriklausomi. Nuvertusiai prezidentą milicijai vadovauja graikas generolas ir didžiama karininkų yra graikai. Prezidentas Makarijos nurodė apie 600 jų atleisti iš tarnybos ir pakeisti savo krašto vyrais.

Argentina

Nespėjo argentiniečiai atsikvėsti po Perono mirties smūgio, išstiko juos kiti smūgiai. Staiga mirė darbininkų sindikatų išrinktas pirmininkas Adelino Romero. Vėl sukrėtė milijonus darbininkus.

Negana to, keturi teroristai nužudė šią savaitę buvusį prezidento Lanusse vidaus reikalų ministrą A. Amor Roig, kurį rėmė ir tebėrmia nemąža krašto gyventojų. Tas nužudymas vėl sukrėtė gyventojus ir įvarė daug baimės, kas bus toliau.

Vatikanas

Artritas buvo taip labai suėmęs Popiežių Paulių VI, kad turėjo atsakyti visus žmonių priėmimus. Šios savaitės pradžioje jau tiek pagerėjo, ar palengvėjo skausmai, kad galėjo vėl grįžti prie savo darbo.

Maskva

„Pravda“ ėmė vanoti krašto žmones, kad jos nepagamintų pakankamai gerybės žmonių vartojimui.

EINA PRIE GALO ZELINOS KRIZĖ

Sekmadienis. Liepos 7 diena.

Per visas mišias kunigai skelbė:

„Zelina gali netekti savo bažnyčios, parapijos ir kunigų. Keletas elementųaro akcija. Saleziečiai nebegali pasilekti šioje parapijoje, ir tt.“

Žinia sujaudino daugelį žmonių.

-0-

Antradienio vakaras. Liepos 9 diena. Susirinko apie 60 žmonių. Jaunimo namuose. Senosios, vidurinės ir jaunosios kartos.

Kun. St. Šileika čia plačiau išdėstė bažnyčioje paskelbtą žinią.

Saleziečiai nebegali toliau Zelinoje dirbuoti, nes:

Šv. Juozapo Bendruomenės nedaudžia jiems kontrakto, kaip ilgai, kokiomis teisėmis, kokiomis pareigomis jie čia turėtų dirbuoti. Be tokio kontrakto vienuolynas negali kurtis ir veikti.

„Antra: apšaukė saleziečius (ir kuriją), kad jie nori pasiglemžti lietuvių turta ir atiduoti italams, kad patys jie nesą lietuviai, ir tt, ir tt.“

„Jau pristatė kurijai Bendruomenės kandidatą į klebonus – gerb. prelatą P. Ragažinską.“

„Spaudoje paskelbė su džiaugsmu iškelsią saleziečiams išleistuves...“

„Šitokioje atmosferoje čia toliau pasilikti ir dirbti neįmanoma.“

„Saleziečių provinciolas susitarė su J. Em. Kardinolu, kad saleziečiai išvyks iš Zelinos liepos gale.“

„Jei parapičiai nori turėti saleziečius, ir toliau, tai patys turi ką nors daryti.“

-0-

Po kun. Šileikos kalbėjo eilė dalyvių: advokatai Vincas Tubelis, Pijus Butri-mavičius, plė Sejūnaitė, Petras Bareišis, V. Tumas, fotografas Maželis, seserys Julija ir Joana, Emilija Bendraitienė, kap J. Čiuvinškas ir kiti.

Neapsiėjo be pasikarščiavimų.

Susirinkimui baigiantis, sudaryta delegacija vykti pas general vikarą Dom Benedito ir prašyti, kad paliktų Zelinaisaleziečius.

-0-

Ketvirtadienį, liepos 11 dieną, delegacija pasimatė su Dom Benedito.

Adv. V. Tubelis pasakė, jog Zelinos parapijoje yra nemaloni įtempta padėtis dėl kunigų saleziečių, ir mes nežinome kas iš tiesų dedasi. Prašome informacijų.

Dom Benedito labai maloniai paaiškino:

1. Kurijai nerūpi atimti iš lietuvių jų su didele meile, pasiaukojimu ir net savo rankomis statytą bažnyčią ir kitus pastatus, kaip skelbia šv. Juozapo Bendruomenės raštai M. Lietuvoje.

2. Kurijai rūpi užtikrinti, kad ta bažnyčia ir ateityje tarnautų lietuviams ir kitiems katalikams, kaip ji tarnavo iki šiolei.

3. Dabartiniai šv. Juozapo Bendruomenės statutai to nebeužtikrina. Pagal dabartinius statutus, lietuviai galėtų netekti savo bažnyčios.

4. Kad būtų garantuota neribota bažnyčios ir parapijos ateitis, reikalinga:

a. kad bendruomenės pirmininkas galėtų būti kunigas. Idealas būtų pirmininkas klebonas. Nesant tinkamų pirmininkus lietuvių kunigų, galėtų būti ir nekunigas, lietuvis katalikas pasaulietis, turintis vyskupo pasitikėjimą. Pav. Bendruomenė galėtų išrinkti ir pristatyti kurijai tris kandidatus, o kurią vieną jų patvirtintų, ar kaip kitaip būtų susitarta.

b. Reikia garantuoti, kad nė bažnyčia, nė kitas jai priklausomas turtas nebūt galimas perduoti ar kam atiduoti. Tai galima garantuoti tik pakeičiant dabartinių statutų paragrafą, kurs nustato, jog Bendruomenei likviduojantis, jos turto padalinimą nuspręs visuotinis narių paskutinis susirinkimas, tam tikslui susauktas.

Šitie kurijai yra svarbiausi punktai.

5. Vyskupija saleziečius neatstato. Ji yra patenkinta jų nuosirdžiu darbu, pagal vyskupijoje galiojančius parėdymus, yra dėkinga už jų bendradarbiavimą.

Savo kunigus atsiima saleziečių provinciolas, kadangi jie yra neteisingai apšaukti pasikesintojais į svetimą turta, kadangi neduoda jų darbui reikalingos sutarties. Kurija sutiko patenkinti provinciole nusistatymą.

Šitas saleziečių atleidimas iš Zelinos yra dar vienas kurijos geros valios įrodymas ir bandymas pagaliau išspręsti ne normalią Zelinos padėtį.

Dom Benedito užtikrino jog esąs paskirtas lietuviškai mokantis ir lietuviu tradicijas ir papročius gerai pažįstantis klebonas. Jo vardas bus paskelbtas šią savaitę, apie 18 liepos. Iki atvyks naujasis klebonas, saleziečiai paprašyti pasilikti, dirbuoti ir paskui jam perduoti parapiją.

Kai delegacija dar kartą paprašė palikti Zelinaisaleziečius, Dom Benedito atsakė, jog to prašyti turis saleziečių provinciolas.

-0-

Kuo trumpiausiai aprašyti, tokie buvo praėjusią savaitę Zelinos krizės įvykiai. Prie jų teks kitą kartą sugrįžti. Bet čia pat reikalinga pridurti:

1. Ne arkivyskupas Kardinolas kaltas, kad Zelina neteko trijų lietuvių kunigų. Kurija visada buvo ir yra labai palanki lietuviams. Tai liudija visa Zelinos praeitis. Tai liudija ir šv. Kazimiero parapijos įkūrimas. Tai liudija tų pačių saleziečių pakvietimas dirbuoti S. Paulyje.

2. Kurijai turėjo dvi auksines progas pasiimti savo žinion ir nuosavybėn Zelinos bažnyčią. Bet ji to nedarė. Todėl skelbti susirinkimuose, bei rašyti spaudoje, kad ji norinti pasiglemžti lietuvių

Užbaiga 3 pusl. gale

Iš L. K. B. Kronikos Nr. 8

Lietuvoje Tikinčiojo dalia blogesnė nei kažkada buvusio baudžiauninko

Pareiškimą Religijų reikalų įgaliotiniui pasirašė tikintieji ir net ne katalikai rusai, bet vietos saugumas jį konfiskavo

VILNIAUS VYSKUPIJA

Mielagėnai

LTSR Religijų reikalų tarybos įgaliotiniui K. Tumėnui Vilniaus Arkivyskupijos Valdytojui kun. Č. Krivaičiui

Ignalinos rajono Mielagėnų parapijos tikinčiųjų

Pareiškimas

Mūsų parapijos klebonas kun. Vincentas Miškinis jau 80 metų ir dar varginamas daugelio ligų, todėl jis nebepajėgia mūsų aptarnauti.

Prieš porą metų, gavėnioje, suvažiavo kaimynai kunigai mums patarnauti (išpažinčių klausyti, pamokslų pasakyti). Tada Ignalinos Vykdomojo komiteto pirmininkė Gudukienė, išsikvietusi kun. Miškinį barė, kam kiti kunigai Mielagėnuose talkininkauja.

Pernai vasarą mūsų klebonas buvo išvažiavęs gydytis. Tuo laiku bažnyčioje, beveik visais sekmadieniais, niekas jokių pamaldų nelaikė. Tada mes kreipėmės į arkivyskupijos kuriją, kad paskirtų mums kitą, pajėgų kunigą. Mes pasižadėjome abu kunigus išlaikyti, nes seniems ir nedarbingiems kunigams ar zakristijonams valstybė pensijų neskiria (nors kulto tarnai turi mokėti valstybei didelius pajamų mokesčius).

ADUTISKIO KLEBONO

PAREIŠKIMAS

Tęsinsys iš praėjusio numerio

Bažnyčios komitetas kreipėsi į rajoną, kad leistų nupirkti cemento. Prašantiems atsakė: „Pas mus cemento neužtenka svarbesniems reikalams.“ Kartais skelbiama rajono laikrašty, kad statybinės medžiagos parduodamos laisvai, o kai norima nupirkti, atsako: „Bažnyčiai neparduodama.“ Taip atsakė šiuo metu sausio mėn. Švenčionių rajono statybinių medžiagų bazės vedėjas.

Tikintieji, supratę, kad bažnyčia nusavinta tik tam, kad greičiau sunyktų ir sugriūtų (taip dau-

siemet mūsų klebonas jau antiras mėnuo sunkiai serga ir iš lovos nesikelia. Tuo tarpu iš kaimyninių parapijų kunigai atvažiuoja pas mus sekmadieniais atlaikyti pamaldų ir vėl skuba namo, mat, kunigų visur trūksta. Didžiulėje Adutiškio parapijoje visada būdavo du kunigai, o dabar tenai tėra vienas. Kačergiškėje, prie įgaliotinio Rugienio 1961 m. uždarius bažnyčią, nebėra jokio kunigo. Kai kurie kunigai, pvz. Ignalinos, net po dvi bažnyčias turi aptarnauti. Aišku, kad jie negali aptarnauti ir mūsų parapijos, mūsų ligonių aprūpinti ir pan.

Atrodo, kad arkivyskupijos valdytojas kun. Č. Krivaitis tik todėl neskiria mums naujo kunigo, kad jų trūksta. Bet mes girdime, kad yra kunigų, kurie galėtų tikintiesiems patarnauti, bet jiems valdžia neleidžia eiti kunigiškų pareigų, pvz. Vilniuje, medelyne, jau keliolika metų dirba kun. Vytautas Merkys. Bet jei tokiems kunigams leidžiama dirbti valdžios įstaigose, kodėl gi jiems neleidžiama mums, tikintiesiems,

patarnauti? Už ką mes esame baudžiami, jeigu mums Konstitucija garantuoja sąžinės laisvę?

Nežinia, už ką pašalintas mūsų vyskupas Steponavičius, nežinia, kodėl mūsų Mielagėnų bažnyčioje jau 35 metai niekas nė karto neteikė Sutvirtinimo sakramento. Mums labai skaudu, kad savo bažnyčioje mes neturime reguliarių pamaldų, kad mūsų ligoniai kartais miršta be paskutinių sakramentų, kad neturime pas ką savo bažnyčioje užsiprašyti šv. Mišių.

Mums, tikintiesiems, nebūtų taip sunku, jei nežinotume, kad yra kunigų ir vyskupų, kuriems neleidžiama eiti savo pareigų. Jūs esate paskirtas mūsų įgaliotiniu rūpintis mūsų tikinčiųjų reikalais. Todėl prašome įdarbinti pašalintus vyskopus ir kunigus; prašome leisti, kad valdytojas galėtų aptarnauti visus tikinčiuosius, kaip reikalauja humaniškas ir Konstitucija.

Mielagėnai, 1973 m. spalio 15 d.

(Bus daugiau)

ADUTISKIO KLEBONO

gelis bažnyčių sunaikinta Baltaru sijoje), patys perka statybines medžiagas, talkininkauja, remontuoja.

Nepaisant, kad bažnyčia suvisuomeninta, parapijiečiai ir dabar jaučiasi jos šeimininkais, nes jų tėveliai patys bažnyčią pastatė, negaudami iš kitur jokios paramos.

4. Jūs, sužinoję, kad šių metų liepos 15 Adutiškio bažnyčioje buvo atleidai, padarėte man pastabą: „Nesilaikote tarybinių įstatymų. Be rajono leidimo į atleidus pasikvietėte kunigų.“

Neprašiau leidimo, nes rėmiausi sutartimi, kurią bažnyčios komitetas pasirašė su Švenčionių rajono Vykdomojo komiteto. Minėtos sutarties antrajame straipsnyje aiškiai pasakyta: „Taipgi suteikiant galimybę naudotis visiems kitiems tos tikybos asmenims, išimtinais religinio kulto reikalui ir nedaleisti atlikti religinių apeigų kulto tarnautojams, kurie nėra užregistruoti religinių kultų reikalų tarybos įgaliotinio Lietuvos TSR Respublikai.“ Taigi, kunigus pakviečiau teisėtai.

Tada Jūs paklausėte Lietuvos TSR įgaliotinį ir rajono Vykdomojo komiteto pirmininkę: „Ar taip sutarty gali būti?“ Jie atsakė, kaip ir Jūs, kad negali. Labai gaila, kad nei Jūs, nei Jūsų palydovai, kuriems pavesta Bažnyčią tvarkyti, nežino, kas mums leidžiama. Patariu Jums atsivežti bažnyčios komiteto sekretorių. Galėjome vietoje išsiaiškinti ir įsitikinti kieno teisybė, bet Jūs patyliukais atsakėte: „Gaila, kad visa daroma vienašališkai. Kas pagal sutartį leidžiama, dabar jau draudžiama.“



Ši nuotrauka daryta Lietuvoje praėjusio birželio 20 dieną. Rodo tik dalį Dievo Kūno procesijos viename miestelyje. Kas krenta joje į akį yra tai didelis būrys vaikų, berniukų ir mergaičių. Ir tai nepaisant visų bedievių persekiojimų ir griežtų draudimų vaikams ir mokiniams dalyvauti pamaldose, procesijose ir tarnauti mišioms. Šitos parapijos tėvai drasiai užsispyrę priešinasi savo vaikų subedievinimui, išbara mokytojus, kurie kamuoja vaikus užėjimą bažnyčion. Ir bent šiuo mėnesio, vikai nebedrįsta išstremti juos Sibiran. Šita procesija buvo ne sekmadieni, kaip paprastai būdavo, ir ne Dievo Kūno šventės diena, o jos oktavoje, ir tai darbo diena. Ir kiek žmonių susirinko! Nuotraukoje nematome nei procesijos priešakyje nešamo kryžiaus, nei altorėlių, nei vėliavų. Procesija neišėjo iš šventoriaus. Taip rodo savo tikėjimą persekiojamieji.

Mūsų kova,

ŽYDAI, ARABAI IR LIETUVIAI

Nėra lengva žydams pasitraukti nei iš šio, nei iš ankstyvesnio karo metu arabų užimtų kraštų, bet jie traukiasi. Ir galima suprasti, koks tas atsitraukimas yra sunkus, kai tie plotai aplaistyti tūkstančių Izraelio armijos vyrų krauju. Bet žydai traukiasi, nes jie mato, kad jiems vėliau bus naudingiau, kad kova yra sunki ir gali būti ateityje nepalanki. Žydai mato, kad, nepaisant didelio atsitraukimo skausmo, jiems tai apsimoka. Jeigu jie kariauja, tai jie mato, kad šioje vietoje kariauti yra naudingiau. Nors dalinis taikos pasiekimas rodo, kad Izraelis nori taikytis, lygiai, kaip taikydami arabai taip pat atsižada ambicijų ir deklaracijų, pasakytų anksčiau, jog jie Izraelį sustums į jūras.

Iš viso to matyti, kad ambicijos nepastatomos aukščiau už krašto reikalavimus, kad, nežiūrima tuščios garbėse, bet žiūrima, kiek kraštui iš to bus naudos. Egiptui prez. Nixonas prašo pagalbos ir šiame krašte, kur žydai daug lemia. Atrodo, tokia pagalba arabams bus suteikta, nes matyti tam ir žydai nesi-priešina. Ir visa tai liudija, kad virš visko, virš visų pareiškimų, deklaracijų, ambicijų, yra svarbiausia tik viena — nauda savo kraštams. Ir tai pamokos, iš kurių gali pasimokyti daug kas pasaulyje, bet pirmoje eilėje mes, karingųjų bočių giminės, lietuviai.

Rodos, kas geriau galėtų suprasti vienybės reikalą, kaip lietuviai, buvę naikinti įvairių savo kaimynų, įvairių perėjūnų, "laisvinti" ir "perlaisvinti" vienas po kito ateinančių okupantų, varyti caro žandarų į Sibirą pėsčiomis, vežtu gyvuliniais vagonais į Sibirą arba į Vokietiją darbams ar jos koncentracijos stovyklas. Rodos, kas geriau galėtų suprasti vienybės reikalą, kaip lietuviai, kentėję spaudos draudimo metus, eję už lietuvišką žodį į kalėjimus, kentėję nuo įvairių darinių ar kitokių perbėgėlių skundų. Ir, rodos, kas geriau galėtų suprasti vienybės reikalą, kaip lietuviai, atsidūrę išeivijoje, iš tėvynės išbėgę bomboms krintant, praradę savo daiktus ir artimus žmones, išsinešę mažą ryšulėlį. Bet atrodo, kad, viską praradę, šiame mažame ryšulėlyje išsinešę savo

ambicijas, kad, užmiršę, jog šiandien tarpusavio kova yra didelis liuksusas. Tai liudija, kad mes nemokame pakilti virš emigrantinio lygio ir darome taip, kad ku' greičiau įvykdytume kitų pranašavimus, kad emigrantai patys susieda, jų nereikia naikinti.

Kaltininką sunku surasti. Niekas ir išsiskyrusioj šeimoj nebeklausinėja, kas kaltas, nes niekas to negali išaiškinti. Vienas teigia vienai, kitas kitaip. Konstatuojama paprastai — šeima išsiskyrusi. Bendruomenei ar Balfui skaldantis ar išsiskiriant, svetimieji nesidomės smulkmenomis, bet jie konstatuos patį faktą: nevieningi, pikta tarp savęs kovoja, teismuose besibylinėja lietuviai. Ir galima suprasti, kaip tai nuostolinga.

Turkai sako, kad žmogų galima pavadinti ir velniu, bet jis taip nebus įžeistas, kaip pavadintas rusu. Todėl ir mūsųose suprantama, kad asmenį pavadinti raudonu yra tikrai didelis, gal pats didžiausias, įžeidimas. Suprantama, kad nieko nėra blogiau už įtarinėjimus, bet, kai prisimeni čia pat gyvenusius šnipus, poetą Juozą Mikuckį, kuris buvo įtarinėjamas ir daugelio ginamas, arba žurn. Al-seiką, toks įtarinėjimas gal ir galimas suprasti, bet laisvėje geriau tegu išlieka nepaliestas vienas kaltas, negu kaltinimais sutepti šimtą nekaltųjų. Tik komunistai sušaudo šimtus nekaltųjų, jei žino, kad tarp jų yra vienas kaltas. Dar niekada taip nereikėjo vienas kitam atleidimo, kaip šiandien, dar niekada taip negaliojo šūkis — suteikime vienas kitam amnestiją, kaip šiandien mes norime iš turkų amnestijos, kad jie paleistų tragiškai bėgusius Brazinskus, bet mes nenorime patys vienas kitam suteikti amnestijos, nors kovose ir nebuvo kraujo praliejimo.

Netikime, kad šie žodžiai ką padarys susitaikymo prasme, bet norime bent iškelti iš viso savaimę suprantamą nuomonę, kad ginčai yra beprasmiški, kad jais niekas nieko neįtikino, kad kad kiekvienas liko prie savo nuomonės, kad iš viso jokie bėrnai nepadeda Lietuvos laisvinimo reikalams.

Nuo atsakomybės neskaldyti nėra atpalaiduotas ne tik nė vienas lietuvis, bet net ir tie, kurie yra aukštesniuose postuose. Žydai ir arabai taikosi ir po kraujo praliejimo, argi mes esame žemesni už juos? Al. B.

Davėme šią Čikagos lietuvių dienraščio „Draugas“ straipsnio ištrauką, manydami, jog jo mintys labai ir labai tinka ir mums. Ypač dabar, Zelinės ginčo metu.

Nei dabartiniai, nei seniau buvę ginčai dėl jėzuitų iškrapštymo iš dr. V. Kudirkos namų nedavė ir neduos nieko gero lietuviškajam S. Paulo lietuvių gyvenimui, nei jų kultūrai, nei veiklai. Priešingai, labai ir labai tam kenkė ir kenkia. Deja, turim savo kolonijoje nuo seno laiko nepasitikėjimo, įtarinėjimų manijos apsesta vieną kitą asmenį. Jie skaldė ir tebeskaldo ir taip jau silpnas mūsų patriotines ir kultūrinės jėgas. Bent per pastutinį dešimtmetį patys nevarydami jokios reikšmingesnės visuomeninio darbo vagos, jie betgi tuojau griebiasi maišyti košę, kitiems ėmus ką nors pozityvaus veikti. Yra psichologinė tiesa, kad neturintieji parodyti žymesnių savo gerų darbų, neretai pradeda didžiulius net savo nusikaltimais, kad tik žmones

apie juos kalbėtų ir spauda rašytų. Argi tuo pasitarnaujama mūsų tautos labui? Red

— Nebandyk žmonai plėsti plaukų nuo galvos, kada ji grįžta iš grožio saliono. Gali sužinoti, ar jos plaukai savi, ar svetimi, švelniais būdais.

— Kada žmona pasidažo truputį lūpas, nenešk jai šlapio skuduro nusišluoštyti, nes tau patinka nusidažiusios svetimios moterys.



Nuostabusis raudonojo rojaus darbininkas
Piešinys Bereznieko

KOMUNISTŲ IŠTREMtas RAŠYTOJAS
APIE LIETUVIUS

Rusų rašytojas Dimitras Paninas, kuris yra kartu su rašytoju A. Solženicinu iškentėjęs baisias kančias komunistinės prievartos darbų stovyklose, dabar parašė knygą apie stovyklų gyvenimą. Joje rašo apie lenkus ir sutiktus lietuvius ir apie savo tapimą kataliku. Rašytojas nuo 1972 m. gyvena Paryžiuje. Įdomi jo knygos ištrauka, versta iš prancūzų kalbos, atspausdinta „Tėviškės Žiburių“ balandžio 18 d. laidoje.

Nuo 1945 m. Sibiran buvo ištremta daug lietuvių ir jų sutiko Dimitras. Apie juos jis rašo: „Aš mačiau, kaip jie buvo solidarūs. Jie glaudė glaudino savo eiles. Jų nuotaika buvo gana kovinga — nesidavė stumdomi. Paprastai lietuviai telkėsi apie kunigą arba kataliką inteligentą. Ši maža tauta kovojo prieš hitlerininkus ir savo atkaklumu bei drąsa labai mažai atsilieka nuo lenkų rezistencijos kovotojų. Mes tai sužinojom iš gausių karo belaisvių. Iš Vlasovo karių ir išvietintų asmenų. Pasak jų, tie partizanai, tie lietuviai kovojo ištisus penkerius metus prieš milžinišką, despotišką imperiją, apsiginklavusią iki dantų. Jų nuostoliai žmonėmis toje labai nelygioje kovoje, žinoma, buvo nemaži.

Istorijos nutylėjo didvyrių skaičių. Per ilgą metų eilę aš mačiau Vorkutoje dešimtis lietuvių, bet neturėjau su jais ryšių: aš dirbau įmonėje, o jie kasyklose. Juos iš arti pažinau tik 1950 m., kai mudu su Solženicinu atvykome į koncentracijos stovyklą. Lietuviai mums imponavo savo solidarumu, drąsa ir gana daug prisidėjo prie mūsų vedamos kovos prieš stalininę vergiją. Jų pavyzdys padėjo suprasti kaip yra reikalingos draugijos ir sambūriai, pagrįsti religiniu principu.

Vakaruose tai seniai žinoma, bet Sovietų Sąjungoje, kur tam tikrose srityse ugdoma organizuota ignorancija, tai buvo svetimta, ir mums teko mokytis iš gyvenimo knygos”.

„Lietuviai moka kentėti, būti pavyzdingi ir kitus patraukti. Kada juos užklumpa didelės nelaimės ir kada reikia sutelkti jėgas sunkioms kančioms bendrai kesti. Tai yra anksčiau aprašę ypač vokiečių buvę belaisviai, gyvenę kartu su lietuviais. Malonu kad šis rašytojas apie lietuvius taip pat susidarė gražų išpuodį, kuris jį vedė net į krikščioniško tikėjimo išgyvenimą. Vilniuje jam esant išniekintose bažnyčiose, atėjo net tokių minčių: „Ateis, ateis rūsčio Dievas bausti. Tuo momentu jaučiau svilnantį dykumų vėją. Taip, viskam yra riba. Už viską reikės atlyginti. Ateis dieva, kai tikėjimas nebebus išjuokiamas. Ir viskas įvyks per žmones, Dievo valios nešėjus, ir per tikinčiųjų pulkus. Kai pamačiau, kad katalikiškoji armija yra išmintingiausia bei ryžtingiausia, supratau kur yra mano vieta”.

(Draugas)

ZELINOS KRIZĖ,

Iš 1 pusl.

turtą, yra labai apgailėtinas kurijos apšmeižimas ir gąsdinimas lietuvių baubū.

3. Saleziečių išvykimas yra iš dalies ir jų pačių padarytu, nelaimingu, lietuviams labai skaudžių klaidų vaisius. o labiausiai kaikiurių asmenų pavydo, užspyrimo bei ambicijų laimėjimas. Tikėkimės ir melskimės, kad tas pavydas ir ambicijos nepadarytų galo ir būsimojo klebono darbui Zelinoje.

Jonas Kidykas, S.J.

SVEIKATA

KAULŲ AUGIMAS

Medicinos mokslo tyrinėtojai — Švaunas ir Šleideris buvo patyrę, kad žmogaus kūnas slepia mažiausius narvelius (celės) turinčius formą kūnelių, kurie atsiranda iš kūno skysčių ir kurie jame auga ir plaukioja.

Žymiai vėliau vokiečiui mokslininkui Rudolfui Birchovui kilo didelė mintis: jei taip, tai visas žmogaus kūnas turi susidaryti iš narvelių; kūnas yra narvelių valstybė, neišskiriant ir kaulų, nes ir kaulai nėra negyvas kalkių sandėlis, bet taip pat gyvas, kaip ir kitos kūno dalys, auga, gydos, kerojasi.

R. Birchovas daug laiko praleisdavo sėdėdamas prie mikroskopo. Tačiau jis buvo visiškai ramus, kad jam pavyks daugiau ir smulkiau ištirti tuos kūno narvelius, negu jo pirmatinkams. Bet jis buvo kraštutinis — norėjo kauluose narvelius pamatyti.

Jis įdėjo ploną kaulą į lėkštę su druskos rūkštimi, norėdamas rūkštimi nuėdinti visą kalkinę kaulo dalį. Tas jam pavyko. Be pasiliko kaulų klįjai, gelsva lanksti masė. Jis pamatė pro mikroskopą, kad ta masė tikrai susidėjo iš daugybės celių (narvelių), apskritai pailgų kūnelių, taip sakant, iš gyvų padarėlių, kurie maitinasi, atmatas pašalina, medžiagų apykaitą daro. Tai yra gyvi pradmenys, įmūryti į kalkių poras ir tuo būdu palaiką kaulų gyvybę! Jie ne iš kalkių susidaro, bet, priešingai, jie patys sau kalėjimą pasidaro, tačiau neužmiršdami pasilikti mažytį langelį, vamzdelį, į kaimyninį narvelį. Pro tą langelį yra toliau tiekiamas maistas, gaunamas iš lauko, pro kaulų odą. Ir nors kaulo vidus neturi betarpinio ryšio su kraujo apytaka, vis tiek narveliai (celės) gauna maistą per tvirtą kalkinį sluoksnį.

Birchovas nukreipia akis nuo mikroskopo. Jis puikiai suprato, ką tos tyrimo valandos reiškia. Vadinasi, net standžiausios žmogaus kūno dalys, kaulai, yra iš mažyčių narvelių sudaryti. Tai, va, nuo jo pasidarė atviras kelias narvelių mokslui — patalogijai.

Augimo tyrimas

„Žmogus pradeda gyventi

kaip želatininė būtybė ir baigiasi sukalkėjimo būklėje“, yra pasakęs vienas prancūzas gydytojas. O vokiečių mokslininkas dar paprasčiau pasakęs: „Mes gimėme kaip akalefas (tam tikri minkštakūniai jūros gyvūneliai), kad kaip koralai numirtume“. Iš tikrųjų, per žmogaus amžių žymiai pasikeičia santykis tarp „kaulų klijų“. Narveliai vis daugiau apsisarvoja kalkėmis. Jos praranda savo elastingumą, nors kaip ir pirma pasilieka jų vidujinė sąranga techniškai tikroje tvarkoje: perpiovus kaulą ir į jį pro mikroskopą pažiūrėjus, iš pradžių jis atrodo kaip kempinė, sudaryta iš gausaus skaičiaus lazdelių ir lapelių, tarp kurių yra tarpai; geriau išžiūrėjus, pastebima, kad jie yra sudaryti tikslingai, kaip kurio statinio plieniniai griaučiai, pritaikyti tikslui, lenkto stulpo formos, žodžiu, kaip ir iš kurios į tą vietą slėgimas nukreiptas. Žinoma ši sąranga ir senatvėje pasilieka, ir vis dėlto kaulai nebėra lankstūs, kaip sena geležis; senas kaulas lengvai lūžta. Senus kaulus ir sugydyti sunkiau; jie nebeduoda klijų. Nes kaulo gimimas, pagal medicinos nustatytus tyrimus, vyksta tuo būdu, kad kaulo paviršius ir nuolatos gamybai pasirengę kaulo smegenys tiekia narvelius, kurie skuba į sužeistą kaulo vietą. Susidaro klijinis audinys, kuris pirmiausia sujungia lūžusio kaulo galus. Tas klijinis audinys pamažu pasidarė kauliniu audiniu. Taip pat panašus klijinis audinys susidaro ir aplink lūžusio kaulo vietą. Lūžimo vietoje kaulas pastorėja, lyg kokia mufta, ant abiejų galų užtraukiama. Ta mufta labai ilgai laikosi; ir tik tada, kai abu lūžio galai visiškai sugyja ir savo paskirčiai yra kaulas išbandytas. Net ir tada, kada lūžusis kaulas būna netaisyklingai sudėtas, jis vistiek sugyja, nors ir ne taip, kaip reikėtų. Tas aiškiai matoma iš lūžusių kaulų liekanų tų žmonių, kurie negalėjo ar nenorėjo eiti pas gydytoją, ir iš senovės laikų žmonių griaučių. J. Mėkns



KAIP PALAIKYTI SVEIKATA

1. Kur bebūtum, ką bedarytum, kas tave beištiktų — palaikyk ramia savo širdį. Visi gyvenimo šaltiniai priklauso Dievui
2. Remkis griežtai atliekamomis pareigomis. Nėra kūno lygsvaros, kur nėra dvasios darnos.
3. Puoselėk-ugdyk įprotį melstis. Malda yra šviesa kūnui ir sielai apginti.
4. Laisvą laiką panaudok naudingai užsiimdamas. Bet nepamiršk nė būtino poilsio jėgoms atgauti.
5. Nuolatos ko nors mokykis. Idėjų atnaujinimas padeda atnaujinti kūno lasteles.
6. Venk nepadorumo. Maišomas purvas aptaško maišytoją.
7. Venk pykčio. Pasiduodamas piktumui susigyvulini ir įpuoli į didelį dvasios tamsumą-aptėmimą.
8. Kai tik galima, nepraleisk progos ramiai, giliai pakvėpuoti ir kasdien išsimaudyti. Grynas oras yra kaip ir geras maistas, o švara, paprasta pareiga.
9. Mažai tevalgyk. Išmintingas žmogus valgo tik, kad galėtų gyventi. Neišmintingas gyvena tik valgyti.
10. Nepailsdamas naudokis kantrumu ir atlaidumu. Mus visus Dievo gerumas pakenčia. Pakenčia milijonus kartų. Kas laiko savo širdį pamerkęs neapkantoj sulyse, tas varo save be laiko į grabą.

„Kalba visiems patiko, todėl padėkota gausiai plojimais ir net bisais“. A. Urbonas

Stasys Vancevičius

DIDŽIAUSIAS PASAULYJE TILTAS

Nevisi žino, kad didžiausias pasaulyje tiltas dabar yra Brazilijoje. Šis tiltas, kurio oficialus pavadinimas yra „Ponte Presidente Costa e Silva“, jungia Rio de Janeiro miestą su Estado do Rio sostine Niteroi. Tiltas oficialiai buvo atidarytas šių metų kovo 4 dieną. Jo pastatymas užtruko beveik 5 metus.

Tiltas tarp Rio de Janeiro ir Niteroi miestų yra didžiausias pasaulyje savo konstrukcijos didumu, bet ne ilgiu. Šis tiltas turi iš viso apie 14 kilometrų ilgio, iš kurių beveik 8 su puse kilometru yra virš jūros (Guanabaras įlankos) paviršiaus. Šiaurės Amerikoje yra trys tiltai ilgesni už Rio-Niteroi tiltą. Du iš jų virš ežero Pontchartrain turi 38.500 metrų ir trečias, virš Chesapaako įlankos, turi 22.500 metrų ilgio. Tarp šešių didžiausių pasaulyje tiltų skaitomi šie: Venezueloje esantis tiltas virš Maracaibo ežero, turintis 8.678 metrus, Costercheld tiltas Olandijoje turintis 5.022 metrus ir Salazar tiltas Portugalijoje, turintis 3.223 metrus ilgio.

Rio-Niteroi tilto statybai sunaudota 440.130 kubinių metrų konkreto, 310.292 kubinių met-

Jeį skaitaisi patrijotas,
Tai nebūki idijotas.
Negailėki kruzeiriuko
Įsigyti laikraštuko.

Jeį sutiktumei Daratą—
Paklausk apie prenumeratą.
Kad nelauktų metų galo,
Nes redaktorius plaukai prabalo.

Popieris brangiai kainuoja,
Daug tautiečių pavėluoja.
Daugelis lietuvių susipranta,
Užsimoka, klausia, ar pakanka?

Lai „Mūsų Lietuva“ gyvuoja,
Prenumeratoriai nevėluoja,
Jeį nori lietuviškai skaityti,
Neužmiršk laikraštį užsisakyti!

PAGUODA MOTINAI

Lietuvių šeimoj S. Paulyje naujagimis berniukas iki vienerių metų niekaip nemiega naktį. Vis verkia ir verkia. Motina negauna miego nė 4-ių valandų. Eina pas gydytoją vaistų. Gydytojas vaistų neduoda, nes esąs miego vaistams per mažas. Pagaliau jis mamą paguodžia: „Nenusimink, ponija. Kai vaikas verkia, vagys nelis į namus — žino kad namiškiai nemiega“...

N.

NUOŠIRDUMO SULTYS

„Su Leonardu Žitkevičium, Aloyzu Baronu ir kitais drauge augom ir maždaug kartu pradėjom gerti gerą biržėnų naminių alų. Tai buvo tikros mūsų krašto žemės ir nuoširdumo sultys.“

VI. Būtenas

ry malto akmens, 185.735 kubinių metrų žvyro, 220.065 tonų cemento ir 42.162.453 tonų plieno. Iš tilto statybai sunaudotos medžiagos galima būtų pastatyti 347 dangoraižius 20-ties aukštų, po 500 kvadratinių metrų statybos kiekvienam aukštui. Tuose dangoraižiuose galima būtų apgyvendinti apie 100.000 žmonių.

Šio milžiniško tilto statybai išleista 1.700 milijonų kruzeirų. Apskaičiuojama, kad ši suma bus atgauta per pirmuosius dešimtį metų iš mokesčio, vadinamo „pedagio“, imamo už pravažiavimą automobilių, sunkvežimių, motociklų ir kt. Šiuo metu automobiliai moka 10,00 kr., o sunkvežimiai iki 70,00 žiūrint jų tonelažą.

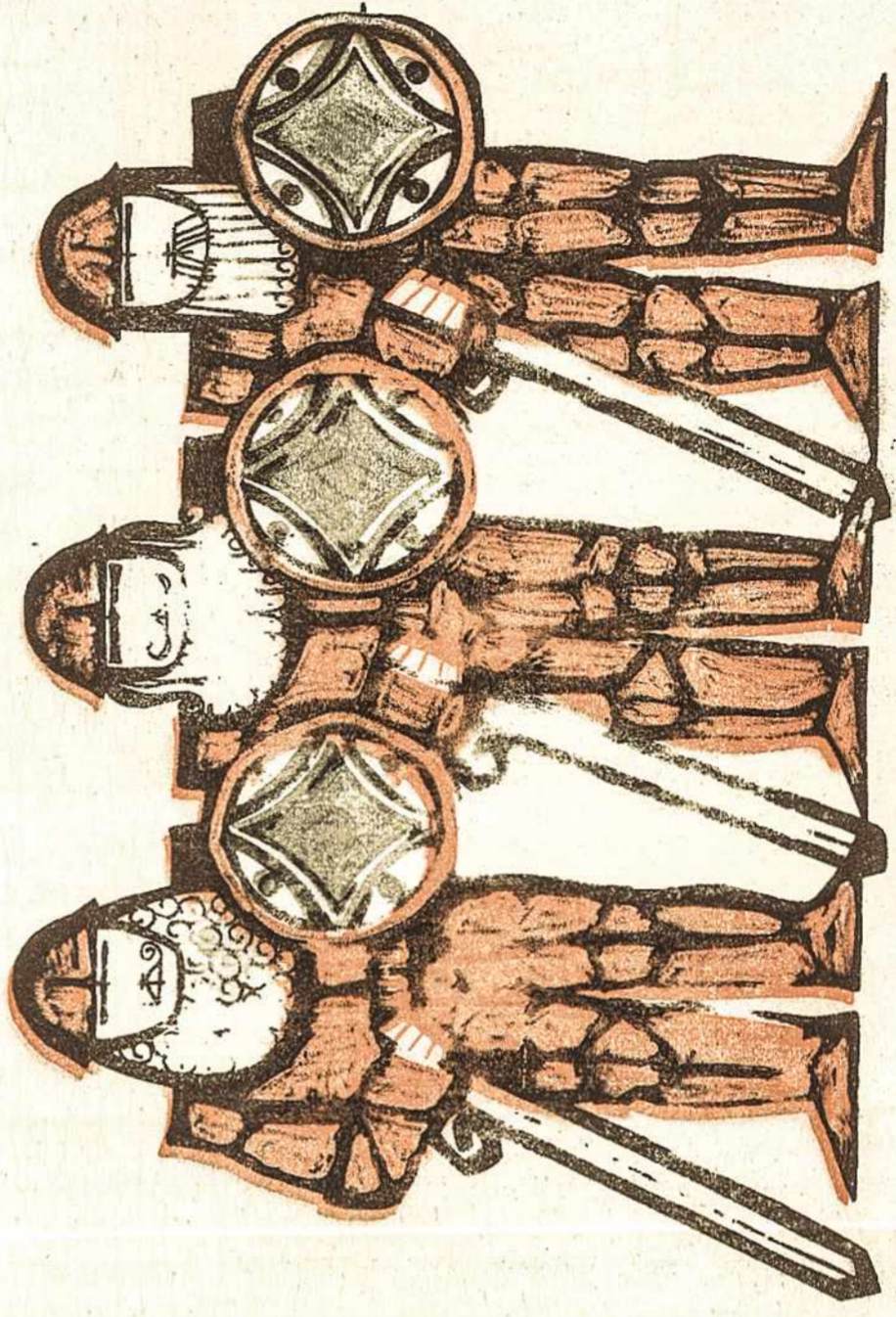
Prie tilto statybos beveik visą laiką dirbo daugybė darbininkų. Jų skaičius siekdavo net iki 10.000. Be milžiniškos sumos pinigų, tiltas pareikalavo ir žmonių aukų. Per ketverius statybos metus žuvę 72 darbininkai, jų tarpe keletas inžinierių, neskaitant kelių šimtų sunkiau ar lengviau sužeistų.

Sakoma, kad tilto Rio-Niteroi statyba pagreitino Guanabaras ir Estado do Rio sujungimą į vieną estadą (valstiją), kurio projektas dabar jau patvirtintas Brazilijos parlamente.

(São Paulo, 23.VI.1974).



ZALGIRIS

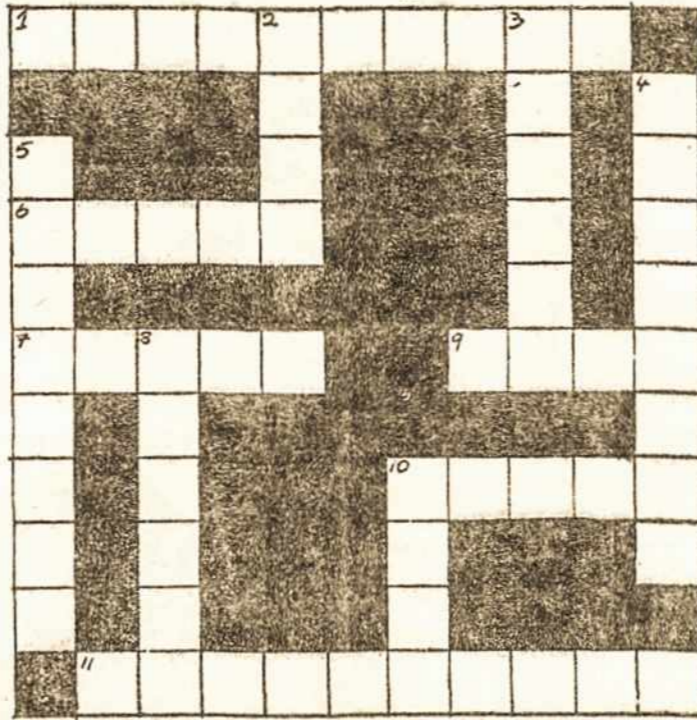


GALVOSŪKIS
Nr. 35

Gulsčiai: 1. Miško medis. 6. Lietuvos miestas. 7. Degimo produktas 9. Medžio dalis. 10. Duonos paviršius. 11. Lietuvos dailininkas.

Statmenai: 2. Mažas, sultingas vaisius 3. Gyvatės kailis. 4. Daržovė. 5. Indas. 8. Maisto produktas. 10. Gestis.

GALVOSŪKIO NR. 35 ATSAKYMAI
Gulsčiai: 1. Šermukšnis. 6. Utena. 7. Duona. 9. Saka. 10. Pluta. 11. Ciorilionis. Statmenai: 2. Uoga. 3. Išnara. 4. Česnakas. 5. Puodukas. 8. Miltai. 10. Pūti.



Mūsų Lietuva
Mažiesiems

LEGENDA APIE VIENIAUS PISĮ

Vladas MOZORIŪNAS



Žmonių minios tvino aikštėj,
Apsiniaukė kunigaikštis.
Išmintis kalbėjo lūpom
Šio jaunuolio tvirtaūgio.



Kaito veidas seno žynio,
Savo klaidą pripažinus —
Nefisingai jis supratęs,
Ką dievai auka numatę.



Ir paleido jaunikaitį
Į namus laimingai eiti.

Kunigaikštis apsiniaukęs
Vėl žyniams įsakė klausti,
Ko dievai senieji trokštų,
Kokią auką dėt po bokštų,
Kad pilis tvirta stovėtų
Čia, aukščiausioj kalno vietoj.
Kriviai tarės, ilgai mąstė,
Kaip geriau galėtų rasti
Tikrą ženklą dievų valios,
Ir surasti nebegali.
Seną paprotį atminę,
Kreipės vėl į Gedimą:
— Lietuvos didus valdove!
Te dievai tau saugo šlovę,
Tu nerūstauki ant žynio,
Kad jisai suklydo kartą.



Gal dievai, jo nepažinę,
Davė atsaką nevertą!
Nuo senų laikų seniausių,
Kaip tėvai dar mena,
Visuomet dievų jie klausė,
Su jais santaikoj gyveno.
Ręsdami pilis tvirtąsias,
Ir aukas dievams jie skyrė —
Tai merginą gyvą kasė
Po kertės uola, tai vyrą.
Jei dievai jaunuoliui leido
Tos didžios aukos išvengti,
Mergina nekaltos veido
Po uola turės nužengti.
Ir žynys šalin nuėjo.



Kunigaikštis patylėjo,
O paskui visiems įsakė
Rast merginą žydraakę,
Jauną, skaisčią, tarsi rasą,
Ir karžygę kilniadvasę.

Neilgai žyniai ieškojo,
Lietuvos laukais klajojo.
Lietuvaičių tarsi rūtų
Daug gražių fais metais būta —
Žydraakę geltonkasę
Kiekvienoj sodyboj rasi.

IRUTĖ ir KESTUTIS

DO BASTYS



LITERATŪRA • DAILĖ • MOKSLAS

Baltija Napoleono karų metu

Vincio Trumpos veikalą "Napoleonas, Baltija, Amerika" apžvelgiant

Gyvas buvo Lietuvoje iki pasukutinių laikų vadinamo prancūzmečio prisiminimas. Kalbėta apie Napoleoną, jo kariuomenės žygį per Lietuvą, apie prancūzų užkastus turtus šen bei ten Lietuvoje. Iš prancūzmečio laikų dar buvo užsilikęs ir vienas žinomas keiksmazodis, kurio prasmę ir kilmę nedaugelis žinojo. Nenuostabu, kad gyvas mūsų Napoleono prisiminimas pažadino ir vieną kitą studijuojančių istoriką, patekusį į Paryžių ar aplamai į Prancūziją, gilintis į napoleoniškus Lietuvos laikus. Visuotinis reiškinys istoriniame vyksme, kur dabartis siejasi su praeitimi, išeina ir šiuo atveju aikštėn.

Prieš pat antrąjį pasaulinį karą du Vytauto D. universiteto absolventai istorikai — B. Dundulis ir V. Trumpa gavo progą studijuoti Paryžiaus Sor-

J. JAKSTAS

laimingiausias momentas" pasako, kaip dalykas vaizduojamas. Autoriui nerūpėjo papasakoti, kaip atsirado Napoleonas prie Nemuno ir kaip susitiko su Rusijos autokratu. Nepaminėta Jena, kur buvo sumušta Prūsija, nei Friedlandas, kur nugalėta Rusija. Pagaliau ir pati Tilžės sutartis nėra detalai išnagrinėta, neparodytas jos turinys, kuo Napoleonui Tilžė buvo "laimingiausias momentas". Autoriaus tai daroma, atrodo, sąmoningai, duodant veikalui "istorinės sintezės bandymo" pobūdį, kaip paantraščiėje pasisakoma. Kaip šis skyrius, taip sintetiškai parašytas ir visas veikalas. Tai yra naujovė mūsų istoriografijoje.

Sintezė ir analizė istorijos moksle

Garsus prancūzų istorikas Fustel de Coulanges yra pasakęs: "Analizės būdu jieškoma istorinės tiesos, sintetiniu būdu ji išdėstoma." Tais žodžiais pasakyta, kad istorikai kūrėjai vartoja abu metodus: analitinį ir sintetinį. Mūsų autoriaus dėstymas yra daugiau statiškas. Jis kalba apie susidariusias situacijas ir neaiškina, kaip jos susidarė. Paimkime pvz. jo trečią skyrių, vieną trijų, skirtų kontinentinei blokadei. Čia autorius grybštelėja Berlyno dekretą, paskelbtą 1806 m. lapkričio 21 d., kuriuo Napoleonas įvedė vad. kontinentinę sistemą. Toliau, rodos, turėjo sekti tos blokados veikimo dėstymas. Užtuot tai daręs, autorius čia pat paberia daugybę su blokada susijusių faktų ir faktelių. Mes čia skaitome ir E. Burkes (jo fonetiškai transkribuoto Berko) pareiškimą apie prekybos įstatymų dieviškumą, ir Aleksandro I žodžius Napoleonui apie galimą sosto praradimą, ir Švedijos karaliaus Gustavo III kažkokį pareiškimą net 1790 m., ir Adomo Smitho net prieš ketvirtį šimtmečio pasirodžiusio veikalą "Wealth of Nations" paminėjimą, ir kitų dalykų, daugiau ar mažiau pašalinių pagrindinei temai — kontinentinei blokadei. Pasirinkę sintetinį dėstymo būdą, V. Trumpa nesiėmė kiek arčiau pagnagrinėti ir Aleksandro I garsaus 1810 m. įsakymo, kuris buvo bene svarbiausia 1812 m. karo priežastis. Nors jis pakartotinai minimas, tačiau neanalizuojamas — pateikiamas tik vertinimas bendrais žodžiais. Vertinimas būdingas sintetinio dėstymo būdai ir todėl pacituotinas:

Gruodžio įsakas buvo savotiškas kompromisas tarp ekonominio libe-

ralizmo ir protekcionizmo. Iš vienos pusės juo buvo atleisti varžtai nuo neutralių prekybos. Tai ypač turėjo išeiti į naudą Amerikos prekybai su Rusija. Iš antros — visiškai nutraukimas prekybos su Anglija ir suvaržymas importo sausuma turėjo prisidėti prie pačios Rusijos pramonės pakėlimo.

V. Trumpos veikalas sintetiškumas

Kaip jau pažymėta kalbant apie Tilžės taiką, V. Trumpa nesiima dėstyti dalykų genetiškai, t.y. vaizduoti jų pradžią, vystymąsi iki momento, kur jie galutinai susidaro. Jis ima dalykus jau įvykusius ir juos plačiau ar siauriau vaizduoja. Kaip V. Trumpa įžangoje pasisako, jo vaizduojamoji "drama" yra Baltijos prekybos paskutinis XVIII a. dešimtmetis (maždaug Amerikos revoliucija 1776 ir Napoleono žygis į Rusiją 1812 m.). Tai gan siauri laiko rėmai

Baltija kontinentinėje Napoleono blokadoje

Minimo veikalas originalumas yra Napoleono įvesta kontinentinė blokada ryšium su prekyba Baltijos jūroje. Galima sakyti, kad pats veikalas pagrindas yra ne tiek pati blokada, kiek jos poveikis Baltijos jūros prekybiniam santykiams. Todėl ir pačiam kūriniui autorius būtų galėjęs duoti pavadinimą pvz. kontinentinė Napoleono blokada Baltijoje. Beveik pačioje IV skyriaus pradžioje, kur pradėdama kalbėti apie Baltiją, randame ženkliai frazę:

Ir nors formaliai Napoleonas pralaimėjo Maskvoje, bet jo pralaimėjimo šaknys Baltijoje. Jeigu jis būtų laimėjęs Baltijoje, jam greičiausiai nebūtų reikėję žygiuoti į Maskvą, nes Britanija, tikroji Napoleono Nemesis, vargu būtų galėjusi atlaikyti tokį smūgį. (53 p.)

Su trumpa pakartojama Tilžės sutarties užuomina einama prie Baltijos jūros vaidmens dėstymo. Europos istorija. Istorikas V. Trumpa šiuo atveju užsimena tik Baltijos gintarą, traukusį romėnus, ir ima dėstyti apie Prancūzijos santykius su Baltija maždaug nuo XVI a. pabaigos. Istorikui sintetikui įprastu

Tęsinys 8 psl.

ILUSTRACIJOS: 7 pusl.:
Briedė „Taika“, 8 puslapyje:
Romas Viesulas liaudies dainų temomis:

Šiie gegė kukavo,
Gražiai gaivą šukavo



"DARŽOVIŲ GEGUŽINĖ"

Vaikų darželyje, mokykloje ar namuose mūsų mažyliai ne kartą klausėsi Birutės Pūkelevičiūtės "Daržovių gegužinės" Žirginėlių plokštelėje. Dabar šią eiliuotą pasaką autorė išleido atskira knygute (36 psl.) ir pati šiai pasakai sukūrė iliustracijas.

Humoristinėje pasakoje ridikėlis kviečia visas daržoves į puotą. Šoka jos sukutinį, šoka ir klumpakojį.

Šok, bulvyte, bulvytėle!
Šok, linksma tetule, —
Būsi blynas — skanumynas,
Būsi ir kukulis. (17 psl.)

Linksma šokis nutrūksta, kai į puikybę pasikėlusiu aguona užgauna morką:

Aš gražuolė! Aš puikuolė!
Garbinat kažkokią žolę...

Agunos nuoširdžiu atsiprašymu susigraudina visos daržovės ir atleidžia našlaitei, nepritampančiai nei prie gėlių, nei prie daržovių poilsui.

Vertas dėmesio originalus ir pamokymu svarus knygutės užbaigimas. 33 psl. atspausdintas Mindaugo atvirukas iš Montrelio, kuriame jis klausia, kodėl Birutė rašo apie daržoves, kurių jis nemėgsta valgyti, o tėvelis už tai jį bara. Jis prašo, kad parašytų apie saldinius ir ledus. Sekančiame puslapyje autorė atsako Mindaugėliui, kad bardamas tėvelis nori tik gero, žino kas skanu ir kartu paskatina visus vaikučius, prisiminus daržovių gegužinę, valgyti "sriubą, bulves ir mėsytę, morkeles ir agurkus, ir pupas ir žirniukus", ir užaugti daug greičiau.

"Daržovių gegužinė" yra

Naujos
Knygos

bonoje. Pirmasis jų parsivežė disertaciją "Napoleonas ir Lietuva", antrasis — pradėta rinkti medžiagą apie Napoleoną ryšium su jo organizuota kontinentine blokada, kiek ji lietė Baltiją ir prie jos besiliejančias galybes. V. Trumpa tęsė savo darbą ir išėivijoje — atvykęs į JAV rado ilgai puoselėtai temai šaltinių valstybiniame archyve, kongreso bibliotekos rankraštyne ir pagaliau vainikavo ilgametį triūsą kūriniu "Napoleonas, Baltija, Amerika" (Čikaga, 1973).

Vedamoji veikalas mintis

Kiekvienam mokslo darbui esminę vertę metodiniu požiūriu teikia pagrindinė arba vedamoji mintis. Kalbamajame veikalas ji yra ši: Baltijos jūra Napoleono prieš Angliją nukreiptoje blokadoje. Ji dėstoma devyniuose knygos skyriuose.

Studijos centre yra Baltijos jūra ir apie ją daugiausia kalbama. Pirmoji grupė yra lyg įžanga į antrąją. Ji ir dėstoma diskursyviai ("paviršutiniškai"). Pradedama nuo garsaus Napoleono ir Aleksandro susitikimo Tilžėje, ant Nemuno plaustų, kur buvo sutarta vadinama Tilžės taika (1807. VII. 29). Jau pats dviejų imperatorių susitikimo skyriaus pavadinimas "Tilžė

BALTIJA, iš 7 psl.

būdu jis tik kloja skaitytojui paskirus vaizdus, nelabai laikydamasis chronologiškos tvarkos. Kaikurie vaizdai gan patrauklūs ir įdomūs išskeltomis detalėmis. Pvz. kalbama apie Henriko Valois išrinkimą Lenkijos karaliumi (1573), paminimas mažai žinomas faktas, kad jis įrašė į lenkams duotus "pacta conventa" pažadą pastatyti laivyną. Taip vaizdais perbėgama Prancūzijos ryšių su Baltija istorija ir grįžtama prie Napoleono laikų.

Napoleoniškos Prancūzijos ir Baltijos ryšiai dėstomi dviejuose skyriuose (V ir VI). Pirmame rodoma, kaip Anglija atkakliai, net žiauriai, prancūzų trukdoma, brovėsi su savo prekėmis į Baltijos uostus. Čia užsimenamas ir tas tiesiog piratiškas anglių užpuolis (1807), istorijoje gavęs Kopenhageno vardą, atseit, Danijos Kopenhageno uoste stovėjusio laivyno sunaikinimas. (Tikras XX a. pradžios Pearl Harbor). Rodoma, kaip kova vesta daugiau diplomatinėmis priemonėmis ir kaip anglai išėjo laimėtojai. Vėl autorius paberia skaitytojui paskirų diplomatinės kovos vaizdų, pridurdamas dažnai prasmingus samprotavimus. Jis parodo, kaip Anglijos laivai prasiverždavo pro Baltijos blokadą ir pasiekdavo uostus.

Paskutiniam (VI) vien Baltijai taikytam skyriui duota itin išradinga antraštė: "Maršalas prieš imperatorių". Iš antraštės var-

giai kas atspėtų apie ką čia autorius kalbės. O pasirodo kalba eina apie Prancūzijos maršalo Bernadotte išrinkimą Švedijos sosto įpėdiniu. Mūsų autoriui sintetiku neatrodė reikalinga iš pagrindų išaiškinti, kaip ta dinastinė sąjunga tarp Prancūzijos ir Švedijos užsimezgė. Jis tik trumpai pamini Bernadottes išrinkimą ir toliau kalba per visą skyrių, kaip naujas Švedijos karalius, davęs pradžią ligšiolinei Švedijos dinastijai, nusigrįžo nuo savos senos tėvynės ir imperatoriaus. Ryšium su kalbama Bernadottes "išdavyste" prieinama prie JAV įsikišimo į Baltijos santykius.

Amerikos vaidmuo Baltijoje

Amerikos dalyvavimui Baltijos prekyboje apžvelgti skirta beveik trečia knygos dalis (VII, VIII, IX skyriai). Pirmas jų su reikšminga antrašte — "Amerika sugrįžta į Baltiją". Pasak autoriaus, antraštė turi reikšti amerikiečių, senų Europos kolonistų, grįžimą į savo seną tėvynę. Nepraeinama betgi nepastebėjus, jog tarp Amerikos plano ir Kotrynos II ginkluoto neutralumo deklaracijos buvo daug bendro

Mūsų istorikas, užuot aiškines dalykus pagal dokumentus, pakyla į augštas svarstybas, kalba apie prancūzų enciklopedistų įtaką Rusijos intelektualams ir pačiai Kotrynai II, apie rusų simpatijas Amerikos indėnams ir negrams, apie prancūzo Reinolio knygą, apie garsiuosius rusų autorius V. Karžaviną ir A. Radiščeva. Tuo būdu praskleis-

tais rusų intelektualinės buities bruožais parodoma, kaip užsimezgė draugystė tarp Amerikos ir Rusijos. Paskirais faktais parodykinama prekyba tarp Amerikos ir Rusijos, kur vyravo rusiškos kanapės — labai pageidaujama amerikiečiams prekė.

Su plačiu užmoju ir didele erudicija istorikas pasakoja apie išaugusią Amerikos laivinkystę ir pasaulinę jos prekybą. Amerika nuslopino Europos valstybes ir pačią Angliją. "Per pirmuosius tris savo egzistencijos dešimtmečius JAV nepasirašė nė vienos sutarties, kurios pagrinde nebūtų prekyba arba naujų žemių išsigijimas" — rašo mūsų autorius (121 p.). Pasakojama vaizdais, kaip Amerika tvirtinosi Baltijos uostuose per savo steigiamus konsulatus ir kaip konsulai skynė kelią diplomatams. Konsulų ir diplomatų veikla privedė prie "Amerikos-Rusijos ašies", išlikusios iki istorinių 1812 metų.

Kaip prie tų metų prieita, dėstoma X skyriuje, pavadintame "Baltija tarp integracijos ir jėgų pusiausvyros". Jame Amerika Baltijoje jau vaizduojama ryšium su Napoleono santykiais su Rusija prieš pat 1812 m. V. Trumpa pasakoja, kaip tam karui kilti šiek tiek padėjo ir Amerikos politika Baltijoje. "Kaip begalvotume, tarp 1812 n. Anglijos — JAV karo vakarinėje hemisferoje ir tų pat metų Napoleono žygio į Rusiją buvo tam tikras ryšys, ir tas ryšys susimezgė kaip tik Baltijos jūroje" — daro išvadą istorikas V. Trumpa.

Veikalo turinio dėstymas baigiamas skyriumi apie Rygos pirmavimą Baltijos prekyboje ryšium ypač su Amerikos konsulato veikla. Skyrius neproporcingai išstėtas ir laikytinas lyg atskiru epizodu visame knygos turinyje.

Prologas ir epilogas

Įvado vietoje skaitytojui pateikiamas Napoleono asmens apibūdinimas.

Trumpos nupieštas Napoleono asmenybės vaizdas yra ryškus, precizuotas sintetinės istorijos (mokslo prasme) pavyzdys. Mūsų istoriografijoje tai buvo pritrėnkianti naujovė, nes mūsų visuose visą laiką vyravo analitinis istorijos rašymo būdas.

Baigiamasis skyrius antrašte "Napoleonas ir Lietuva" yra epilogas tik iš formalinės pusės, kadangi yra knygos gale. Iš tikrųjų jis yra priedėlis, skirtas lietuviams patraukliai temai — Lietuvos problematiką Napoleono karų metu pagvildinti. Iš plačios istorinės perspektyvos žvelgiant, paberama kiek pastabų ir padaroma išvada, kad Napoleonui atskira lietuvių tauta ir jos valstybingumas buvo svetimi dalykai.

Formaliai naujoviškas veikalas

Apie Napoleono rungtynes su Anglija, kontinentinę blokadą ir tame sąryšyje apie Baltijos jūrą nemaža prirašyta, ir mūsų autorius šiais klausimais su medžiaga neturėjo vargo. Greičiau jos per daug turėjo ("embarras de richesse"). Panaudotos medžiagos atžvilgiu autoriui nebuvo vietos pasirodyti originaliu. Bet autoriai dažnai parodo originalumą naujais aspektais, remdamiesi ir žinomais veikalais bei šaltiniais. Naujas V. Trumpos aspektas Baltijos jūros vaidmuo Amerikos ir Europos santykiuose XVIII-XIX a. sąvartoje. Kadangi Europą tada tarsi personifikavo Napoleonas, tai knygai ir duotas tinkamas titulinis triptikas: Napoleonas-Baltija-Amerika.

Lietuviškos istoriografijos požiūriu veikalo originalumas glūdi autoriaus pasirinktame dėstymo būde — sintezėje. Trumpa išsijungė iš mūsų įprastos analitinės istoriografijos ir davė pirmą iškilų sintetinį kūrinį. Sintetinius veikalus yra sukūrę ir žymūs istorikai. Jų veikalai dažnai būna vaizdingi, nusagstyti svarstymais bei refleksijomis, atremtomis į tikrovinį pagrindą. Istorikas V. Trumpa kalba daugiau paskirais vaizdais, nejungiamais nuoseklia priežastingumo grandine. Jo vaizdai išpūdingi, vietomis tiesiog sentencijos, išreikštos padailinta, barokiška kalba. Rafinuotas stilius ir palaidi vaizdai daro veikalą nelengvą suprasti mėgėjiškiems skaitytojams, nedaug testudijavusiems istorijos mokslui.

Nepaisant paskelbtos kritikos ir kitų nepaskelbtų, V. Trumpos darbas pasilieka vertingas įnašas į lietuvišką istoriografiją. Jis įeis į Lietuvos istorijos mokslą kaip iškilus ir pirmas sintetinės istoriografijos pavyzdys.

DARŽOVIŲ GEGUŽINĖ iš 7 ps.

augšto meninio lygio, pasižymi sklandžiu eiliavimu, aiškumu, gyvumu, vaizdingumu, turi pažintinę ir auklėjamąją vertę. Ji tinka inscenizavimui vaikų darželyje ar mokykloje. Sklandus eiliavimas padės vaikams lengvai pasisavinti net atskiras pasakos dalis ar posmelius. Ši vertinga knygutė turėtų rasti kiekvienoje šeimoje. Nuotai kinga puota ne tik lavins vaikų kalbą, supažindins su daržovėmis, bet ir žadins teigiamus jausmus, tikrą vaikišką džiaugsmą.

B. Pūkelevičiūtės iliustracijos humoristinės, grakščios ir įdomios, lengvai atpažįstamos, harmoningai rišasi su tekstu. Jose daug gyvumo ir išraiškos. Naudoja dvi spalvas — raudoną ir žalią.

Rašytoja Birutė Pūkelevičiūtė atkreipė visų dėmesį savo produktyvumu — ne tik kiekybe, bet ir kokybe. Būdama "Draugo" romano ("Naujųjų Metų istorija") konkurso laureatė, tais pačiais metais, t. y. 1973, praturtino ir vaikų pasaulį, išleisdama net tris vertingas knygutes — eiliuotas pasakas: "Peliukai ir plaštakės", "Kalėdų dovana" ir "Daržovių gegužinė". Tai tikrai džiuginanti naujiena ir dideliem ir mažiems. Tos įdomios knygutės laukia mažųjų skaitytojų, draugystės.



MŪSŲ ŽINIOS

ATVYKSTA KONCERTUI IŠ KANADOS KVARTETAS:

Brazilijos Lietuvių Bendruomenės ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pastangomis yra pakviestas iš Kanados, Windsoro miesto mergaičių kvartetas „Aušra“. Kvartetas yra koncertavęs įvairiuose rengimuose Kanadoje ir Šiaurės Amerikoje. Jis atsiveža pilną valandos ir pusės ilgumo programą. Programa įvairi, įdomi ir linksma, ir visada patenkina klausytojus.

Kvarteto vadovė yra Valė Tautkevičienė, gimusi Lietuvoje. Jinai daugiau kaip 10 metų vadovauja Windsoro jaunimui, paruošdama tautinius šokius, vaidinimus, chorus ir t.t. Prieš 4 metus, kai kvartetas daugiau pagarsėjo, jinai visą laiką paskyrė tik jam. Paskutiniųjų 3 1/2 metų bėgyje jis su koncertais aplankė visus didžiuosius JAV ir Kanados lietuvių centrus, pradėdant nuo Atlanto baigiant Ramiuoju vandenynu. P. Tautkevičienė nuo 1970 metų vadovavo apie 40 koncertų.

Pirmasis sopranas, Nijolė Giedriūnaitė, yra gimusi Kanadoje. 6 metus mokėsi muzikos konservatorijoje pianino. Vėliau, studijuodama mokytojų seminarijoje, ir toliau gilinosi muzikoje. Dabar yra pradžios mokyklos mokytoja.

Antrasis sopranas yra Aldona Tautkevičiūtė, taip pat gimusi Ka-

nadoje. Ji baigusi Kanados Karališkos Konservatorijos 8 metų pianino kursą. Dabar studijuoja Windsoro Universitete gailastingųjų seserų fakultete ir yra Windsoro Sv. Kazimiero parapijos vargonininkė.

Pirmasis altas - Rūta Čerškutė. Rūta gimusi Kanadoje ir baigė 6 metų muzikos klasę akordeono specialybe. Šoka tautinių šokių grupėje „Šilainė“ ir yra Windsoro Universiteto studentė.

Antrasis altas - Dana Kozulytė gimusi Vokietijoje. Baigusi Windsoro universitetą ir dabar mokytoja. Jinai plačiai reiškiasi lietuviškoje veikloje, o ypač dainavime.

Akordeonistė - Kristina Puidaitė yra pati jauniausia kvarteto narė, gimusi Kanadoje. Šiais metais pradės studijas Windsoro Universitete. Ji jau baigusi akordeono mokyklą su aukso medalio įvertinimu.

Kvartetas rugpiūčio mėnesio viduryje pradės savo kelionę po Pietų Ameriką pirmu koncertu Buenos Aires, Argentinoje, ir tada atvyks į São Paulį. Mums teks jį išgirsti rugpiūčio mėnesio 31 dieną, šeštadienį, Colégio São Miguel salėje. Raginame visus tautiečius, jaunus ir senus, koncertą dalyvauti, susipažinti su jaunimu iš Kanados ir pasigėrėti gražių lietuviškų dainų programa.

BLB Valdyba



TAIP VYKSTA MŪSŲ JAUNIMO STOVYKLA SANTA ISABEL:

Pirmadienį liepos 8 d. susirinko būrys jaunimo prie parapijos Vila Zelinoje pradėti kelionę į stovyklą. Atsisveikino su tėveliais ir su dideliu entuziazmu sulipo į Kun. Saulaičio ir kitų vežimų automobilius. Atrodė lyg ir karavanas, kai lagaminų ir išdykaujančių vaikų prikrautos mašinos su lietuviškom vytukėm ant langų pradėjo slinkti iš São Paulo miesto dulkių per laukus į stovyklą Santa Isabel, p. J. Valavičių vasarvietėje. Tenai juos pasitiko grynas oras, saulė ir kelios karvutės pakelėj.

Suvažiavo apie 30 vaikų tarp 8 ir 14 metų amžiaus, o vadovų 8. Stovyklos vyriausias vadovas – Kun. Antanas Saulaitis, SJ., o stovyklos slaugė ir „mama“ p. Eugenija Bacevičienė.

Pirmą stovyklos dieną vaikai suskirstyti į 6 būrelius ir turėjo išsirinkti savo vardą ir pasigaminėti savo grupės vėliavėles. Vardų

buvo įvairiausių: Cibuliukai, Geležinis Vilkas, Šypsėnos, Balti Ereliai ir kiti. Prie vėliavų būreliai padirbo iš akmenukų ir įvairių lapelių savo grupės vėliavėles. Vardų buvo įvairiausių: Cibuliukai, Geležinis Vilkas, Šypsėnos, Balti Ereliai ir kiti. Prie vėliavų būreliai padirbo iš akmenukų ir įvairių lapelių savo ženklus - simbolius. Ryšą p. Bacevičienė pravedė pamoką apie pirmąją pagalbą. Po pietų visi išėjo maudytis arba meškerioti, o grįžus prasidėjo sportas ir žaidimai. Vakare buvo laužas, kurį vadovai pravedė su įvairiom dainom, šūkiomis ir žaidimais.

Sekančią dieną paskelbė stovykloje „Draugystės Dieną“. Tą dieną kiekvienam buvo paskirtas draugas ar draugė. Jam, jai turėjo padaryti ką nors gero. Taip tą rytą vaikai ir praleido sugalvodami ir dirbdami savo draugui dovanėles: tai laivukus su būrėm iš pagaliukų, tai nudažant akmenuką ir t.t. Po pietų kiekvienas tą dovanėlę įteikė savo draugui. Buvo proga padaryti savo aitvarą ir išbandyti. Orui neleidžiant, nebuvo

maudymosi. Vaikai laiką praleido lenktyniaudami žaidimuose. Stovykloje buvo ir tarptautinis vakaras per kurį būreliai atvaizdavo, kaip jie įsivaizduoja kitus pasaulio kraštus. Taip pat buvo rodomos skaidrės iš kitų stovyklų Kanadoje ir Amerikoje, ir taip pat pereitos vasaros Brazilijoje, kur daugelis galėjo save ir savo draugus atpažinti.

Susidraugavę ir kartu pagyvenę, vaikai pasiruošę gerai praleisti laiką gamtoje dar 5 dienas.

Gabija.

Išvyko Lietuvon.

Aplankyti giminių ir pažįstamų, gyvenančių senoje tėvynėje, birželio mėn. 26 d., išskrido Lietuvon sąjungiečiai Alfonsas ir Elena Pupeliai ir Monika Baranauskienė. Išvykusiems linkime laimingos kelionės ir malonaus pasiviešėjimo pas savuosius!

Sajungoje atostogos.

Sajungos-Aliança Valdyba, birželio mėn. 26 d. posėdyje, nutarė liepos mėnesį laikyti atostogų mėnesiu ir Valdybos posėdžių nedaryti. Tik, žinoma, jei atsirastų labai svarbus reikalas, Pirmininkas, tuo atveju, sušauks Valdybos narius posėdžio. Poatostoginis Valdybos ir patarėjų posėdis įvyks rugpiūčio mėn. 7 dieną.

Atstovai Jaunimo Kongresui.

Sajungos-Aliança Valdyba, patenkindama Jaunimo Kongreso rengėjų kvietimą, paskyrė savo atstovus dalyvauti paruošiamuose Kongresui ruošti posėdžiuose Joną Antanaitį ir Norbertą Stasiulionį. DA

DU JAUNI LIETUVIAI KUNIGAI IŠVENTINTI ČIKAGOJE, GEGUŽĖS M. 10 DIENĄ.



Kun. Ričardas B. Bartasevičius.



Kun. Dennis J. Simonaitis.

Čikagos 11 lietuvių parapijų „davė Bažnyčiai labai daug kunigų ir vienuolių vaikų ir mergaičių.“

VI IŠTRAUKOS IŠ ARKIVYSKUPIJOS GENERALINIO VIKARO LAIŠKŲ KUNIGAMS SALEZIEČIAMS.

Pirmasis laiškas rašytas birželio 12 dieną Saleziečių Provincijos Inspektoriui. Jame yra ši charakteringa vieta:

„Dom Paulo Evaristo (o Cardeal) faz questão, mais uma vez, de frizar que os Padres que serviram àquela Paroquia, sempre foram dignos, prestativos, dedicados e unidos à Autoridade Eclesiastica. A saída deles, portanto, não tem nenhuma nota pejorativa, mas é apenas uma tentativa a mais de solucionar a posição difícil da Sociedade dos Lituanos, como é do conhecimento dessa Inspectoria e dos proprios Padres.“

Antrasis laiškas, rašytas liepos 12 dieną kunigui Pranui Gavėnui. Iš jo imame šitą ištrauką:

„Hoje o Sr. Cardeal manda comunicar aos Padres Salesianos que, como tem um Sacerdote para os primeiros dias de agosto, agradece muitissimo a dedicação que tem tido e lhes pede passarem a Paroquia ao Sacerdote que vai ser designado nestes proximos dias pela Curia.

O que senhores sofreram, sobretudo as campanhas no jornal lituano, só Deus pôde recompensar. O trabalho que realizaram, o povo religioso de Vila Zelina soube e sabe avaliar.“

Nér kas bepridėti, kaip Kardinolas vertino Saleziečių darbą, ir kodėl juos atleidžia. Red.

LIE TUVIŲ, LATVIŲ, ESTŲ PARODA

MŪSŲ ŽINIOS

ONŲ PAGERBTUVĖS

Šv. Onos draugijos liepos 28 d. Zelinos bažnyčioje 11 val. bus mišios už Onas ir 16 val. arbatėlė su programa. Kviečia visus dalyvauti.

LIETUVIŲ SAJUNGOS – ALIANCA PASTOGĖJE

Toji gatvė – Lietuva vadinasi.

Statant Mokoje Lietuvių Sąjungos-Aliança namus, toji gatvė turėjo indionišką pavadinimą „Caxipó“. Tik daug vėliau, kada toje gatvėje išaugo tarp mažų pirkelių imponuojantis lietuvių mokyklos rūmas, kada čia pradėjo spiestis lietuvių visuomeninis, organizacinis ir kultūrinis gyvenimas, São Paulo miesto Valdyba, atžymėdama lietuvių įnašą į šios šalies kultūrinį vystymąsi, davė tai gatvei „Lietuvos“ vardą, įtraukdama Lietuvą į miesto Valdybos nutarimų įrašus ir į miesto plietimosi istoriją.

Daug metų nuslinko užmarštin, Mokos rajonas jau nebėra skurdžiomis lūšnelėmis nusėtas, tolimas priemiestis, o tirštai apgyventas ir dangoraižiais apstatytas São Paulo miesto dalis. Anais senais laikais lietuvių pastatyti rūmai buvo didingi, dėmėsį traukė praeivių. Šiandieną jau liko nebežymūs savo struktūra ir dydžiu pastatas, duodas šiokią tokią užuovėją nuo svetimų vėjų, labai ne dideliame lietuvių skaičiui. Tik nostalgijos slegiami apsilanko čia mūsų tautiečiai į susirinkimus, minėjimus, pobūvius, susitikti pažįstamą, paklausti lietuviškos dainos, kuri yra labai reta viešnia mūsų kolonijoje, išgirsti muzikos bei lietuviškos kalbos. Bet ir tokių jau mažai beliko.

Kaip ir mes visi, paseno tas lietuvių pastatas. Sumažėjo ir jo reikšmė lietuvių viešame gyvenime. Nebėra čia lietuviškos mokyklos, šimtų ir šimtų jų lankančių vaikų, nebėra jau tų organizacijų, chorų, orkestrų, įvairių susibūrimų, turėjusių šiuose rūmuose savo pastogę. Išliko tik vieningas lietuvių susibūrimas - Lietuvių Sąjunga Brazilijoje, jungianti apie pusantro šimto lietuvių, ir besistengiasi dar, visais galimais

būdais, palaikyti lietuvišką dvasią ir nuotaiką šiuose namuose. Lietuvos vardą nešiojusi gatvė praranda savo reikšmę, nes ji nebesuteikia jau tiek lietuvių savo namuose kaip praeityje.

Seneliai jau tie mūsų namai! Per ilgą metų eilę jie ir nusidėvėjo, nebeprilygsta šių dienų reikalavimams. O kad dar ilgiau jie galėtų tarnauti nors ir mažai lietuvių saujelei, namų šeimininkai – Lietuvių Sąjunga-Aliança – stengiasi pašalinti didesnius trūkumus, kai ką pakeisti, o kai ką ir naujo pridėti. Pereito mėnesio gale baigti gana svarbūs namų remonto darbai, kainavę virš 20 tūkstančių kruzeirų. Pastatytas 7 tūkstančių litrų vandens rezervuaras, pakeisti visi vandentiekio vamzdžiai, elektros laidai, įtaisyta automatinė pompa, pakeisti sanitariniai indai, kranai, registrai. Tik sienos liko nepajudintos, kurios, iš lauko taip pat prašosi gero meistro rankos. Be abejo, Sąjungos-Aliança Valdyba nepaliks nesutvarkiusi ir šio reikalo, tik jai reikia padėti patarimais, naujais sumanymais įvairiais projektais, kad Lietuvių Namai, bent savo išvaizda ir išorine priežiūra gerai atrodytų ir kad mes nesidrovėdami ir be mažiausio komplekso, galėtume priminti, jog jie randasi gatvėj, kurios vardas yra Lietuva.

A.D.

Trys gražūs paminėjimai

Labai daug žmonių sutraukė a.a. Kazimiero Triubo 30-os dienos po mirties paminėjimas Zelinėje, liepos 9 d. Nuostabu, kaip daugelio tas ramus tylus žmogus ir choristas buvo gerbiamas.

Mokoje liepos 14 paminėta a.a. Onos Stankevičienės ketverių mirties metinių, ir a.a. Antano Ralicko 30 d. sukaktis. Giedojo Aušros choras talkinamas Zelinos choro.

PRASIDĖS

ŠI PENKTADIENI, LIEPOS 19 DIENA, 19 VALANDA PRAÇA ROOSEVELT, PRIE CONSOLAÇÃO BAŽNYČIOS, PORTINARI SALĖJE.

Atidaryme dalyvaus dūdų orkestras, Zelinos ir Aušros chorų junginys, Valdžios atstovai.

PARODA BUS ATIDARA KASDIEN NUO 16 IKI 22 VALANDOS.

SEKMADIENI IR ŠEŠTADIENI NUO 14 IKI 22 VALANDOS.

Kas vakarą 20 valandą bus specialios programos.

VISUS KVIEČIAME PARODA APLANKYTI.

RENGĖJAI

Kun. H. Šulcas JAV-bėse

Kun. H. Šulcas išvyko į JAV bes. Išvyko ne savo iniciatyva, o DAINAVOS Jaunimo Stovyklos vadovybės kviečiamas.

Buvo asmeniai pakviestas kun. Pr. Gavėnas „nors vieną vasarą pabuvoti DAINAVOJE ir ten iš arti pažinti darbo sąlygas“. Tačiau jis atsisakė dėl turimų pareigų čia, Sanpaule. Todėl ten išvyko kun. Šulcas „bandymo principu“.

DAINAVOJE vasarą, nuo birželio 16 iki rugsėjo 2 dienos, tęsis, pakaitomis, net septynios stovyklos: vyresniųjų moksleivių ateitininkų, jaunučių ateitininkų moksleivių, Putnamo seselių vadovaujama mergaičių stovykla, ateitininkų sendraugių, Lietuvių Fronto Bičiulių, akademikų skautų sąjūdžio stovyklos ir Litanistinių studijų savaitė. Kun. Hermanas ten bus kapelionas – dvasios vadas ir keturioms stovykloms. Ir kelionės išlaidas turės padengti savo darbu stovyklose.

Liepos 4 d. mirė a.a.

NASTAZIJA KEITERYTĖ,
virš 50 m. amžiaus. Liko du broliai ir kiti giminės. Palaidota Quarta Parada kapuose.

L. R. K. BENDRUOMENĖS CHORAS



maloniai
kviečia Jus
su visa šeima
į gardžią,
linksimą

FEIŽOADA.

Ji bus sekmadienį, rugpjūčio 4 d.
po 11 val. mišių.
Pelnas skiriamas vargonams pataisyti.

FÁBRICA DE GUARDA-CHUVAS

GUARDA-CHUVAS DE TODOS OS TIPOS. PARA HOMENS, SENHORAS E CRIANÇAS. MINI-SOMBRINHAS. TIPO ITALIANO E ALEMÃO.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Inscr. Estadual: 104.519.517

C. G. C. 60.882.909/001

R. Coelho Barradas, 104
V. Prudente

Fones: 274-0677 - (Res. 274-1886)
São Paulo

MŪSŲ LIETUVA

NOSSA LITUÂNIA

Caixa Postal 4421
01000 São Paulo, SP.

Director responsável
ANTÔNIO AQUINO
Redator: Jonas Kidykas
Administrador: P. Daugintis

METINĖ PRENUMERATA: 36 kr. GARBĖS PRENUMERATA: 170 kr.
Paskiro numerio kaina: 70 centavų. Užuojautos ir sveikinimai nuo 10 kr. pagal didumą. Dėl kitų skelbimų tartis su administracija. Čekių rašyti „Pedro Daugintis“ vardu.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy, pertvarko savo nuožiūra. Nenaudoti raštai gražinami tik autoriui prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos ir leidėjų nuomonę. Už skelbimų kalbą ir turinį redakcija neatsako. L aikraštis spausdinamas antradienį. Todėl vietinės žinios ir pranešimai 9 - 10 puslapiams redakcijai įteiktini ne vėliau, kaip iki pirmadienio pietų.